

Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking

Årsrapport for 2013

Under henvisning til § 5 i forskrift 13. mars 2009 nr. 303 om kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking, avgir utvalget med dette rapport om utvalgets virksomhet i 2013.

1. Opprettelse og sammensetning mv.

Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger ble opprettet av Finansdepartementet 14. juni 1995, og er nå hjemlet i lov 6. mars 2009 nr. 11 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. (hvitvaskingsloven).

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å påse at rettssikkerhets- og personvern hensyn ivaretas ved ØKOKRIMs behandling av opplysninger de mottar i medhold av hvitvaskingsloven. Med ØKOKRIM menes i denne årsrapporten ØKOKRIM ved Enheten for finansiell etterretning (EFE).

Utvalget har i 2013 hatt følgende sammensetning:

- Lagdommer Stig-Ole Haug, leder (Hålogaland lagmannsrett)
- Advokat Randi Birgitte Bull (advokatfirmaet Bull & Co)
- Advokat Vegard Hildrum (Finansforbundet)
- Seniorrådgiver Charlotte Tvedt (Finans Norge)

Seniorrådgiver Ane Grenstad (Finansdepartementet) var sekretær for utvalget frem til og med november 2013. Seniorrådgiver Eyvinn Rudjord Helgevold (Finansdepartementet) overtok som sekretær fra desember 2013.

2. Nærmere om utvalgets oppgaver

Etter lov 6. mars 2009 nr. 11 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. (hvitvaskingsloven) § 31 skal Kontrollutvalget føre kontroll med ØKOKRIMs behandling av opplysninger mottatt i medhold av § 18 (opplysninger fra rapporteringspliktige om transaksjoner og mistanke), ØKOKRIMs pålegg og godkjenninger etter § 19 første ledd (pålegg til rapporteringspliktige om ikke å

gjennomføre transaksjoner), samt ØKOKRIMs håndtering av opplysninger etter § 29 (sletting av mottatte personopplysninger).

Kontrollutvalgets oppgaver er nærmere regulert i forskrift av 13. mars 2009 nr. 303 om kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking. Blant annet fremgår det av forskriften § 2 første ledd at utvalget skal føre kontroll med ØKOKRIMs behandling av opplysninger mottatt i medhold av hvitvaskingsloven og hvitvaskingsforskriften. Ifølge § 2 annet ledd skal det særlig føres kontroll med at ØKOKRIM følger saksbehandlingsregler fastsatt i ovennevnte bestemmelser. I denne forbindelse skal utvalget vurdere de interne retningslinjene for ØKOKRIM, og påse at disse følges. Det følger av forskriften § 4 at utvalget skal undersøke eventuelle klager fra enkeltpersoner eller organisasjoner vedrørende ØKOKRIMs behandling av mottatte opplysninger. Utvalget kan for øvrig av eget tiltak ta opp enhver sak eller ethvert forhold i tilknytning til Økokrims bruk av mottatte opplysninger.

3. Virksomheten i 2013

Utvalget har i 2013 hatt to planlagte møter med ØKOKRIM, hhv. 10. juni 2013 og 10. desember 2013. Utvalget gjennomførte videre en uanmeldt inspeksjon hos ØKOKRIM 5. februar 2013.

Utvalget har i møtene med ØKOKRIM blitt orientert om status for antall registrerte meldinger i hvitvaskingsdatabasen, sletterutiner, samt mottatt informasjon om andre forhold knyttet til enhetens løpende virksomhet.

Utvalget har i 2013 særlig diskutert forslaget til nye regler i politiregisterloven, politiregisterforskriften og forskrift om Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking. Utvalget har, med utgangspunkt i de nye reglene, blant annet diskutert kompetansefordelingen mellom Datatilsynet og Kontrollutvalget. Utvalget har også drøftet hvorvidt de nye reglene vil innebære endring i utvalgets tilsynsoppgaver.

Utvalget sendte 9. juli 2013 inn et høringssvar til Justis- og beredskapsdepartementet i forbindelse med høringen av forslag til endringer i politiregisterforskriften, kommunikasjonskontrollforskriften og forskrift om kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking. Utvalget hadde merknader til høringsforslagets utkast til politiforskriften § 52-12, hvor det var foreslått at kompetansen til å føre tilsyn med ØKOKRIMs behandling av personopplysninger skal deles mellom Datatilsynet og Kontrollutvalget. Utvalget mente at den foreslåtte løsningen om kompetansedeling ville kunne medføre kompliserte og uklare grensedragninger mellom tilsynsorganenes kompetanse og

arbeidsoppgaver. Forslaget ville også kunne medføre unødvendig ressursbruk og merarbeid, både for ØKOKRIM som tilsynsobjekt og de to tilsynsorganene. Utvalget mente at Kontrollutvalgets data- og informasjonssikkerhetsmessige kompetanse heller burde vært vurdert styrket, slik at kontrollen med alle deler av ØKOKRIMs behandling av personopplysninger kunne vært utført av ett og samme tilsynsorgan. Gitt at forslaget om delt tilsynskompetanse ble fastholdt, var det etter utvalgets vurdering nødvendig med en ytterligere gjennomgang av faktisk fordeling av kompetanse mellom Datatilsynet og Kontrollutvalget.

Endringer i politiregisterforskriften og forskrift om kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking ble fastsatt ved kgl. resolusjon 13. desember 2013. De nye reglene trer i kraft 1. juli 2014. Bestemmelsen i politiregisterforskriften § 52-14 er blitt justert etter høringen i tråd med innspill fra Kontrollutvalget. Etter bestemmelsen skal Datatilsynet føre tilsyn med at ØKOKRIMs forvaltning av ASK (hvitvaskingsregisteret) skjer i samsvar med bestemmelsene i politiregisterloven § 15 (informasjonssikkerhet), § 17 (kravet til sporbarhet) og politiregisterforskriften kap. 40 (informasjonssikkerhet), samt at ØKOKRIMs internkontroll for å oppfylle kravene i disse bestemmelsene er i samsvar med politiregisterloven § 16 og politiregisterforskriftens kap. 39 «Internkontroll». Kontrollutvalget skal, med unntak av de tilsynsoppgaver som er lagt til Datatilsynet, føre tilsyn med at ØKOKRIMs behandling av opplysninger i ASK skjer i samsvar med bestemmelsene i politiregisterloven og politiregisterforskriften, samt føre tilsyn med at organets behandling av opplysninger er i samsvar med bestemmelsene i hvitvaskingsloven og hvitvaskingsforskriften.

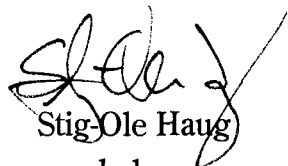
I 2009 tok Kontrollutvalget initiativ til å publisere en omtale av utvalget på Finansdepartementets nettsider. Denne omtalen er oppdatert i 2013: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/tema/finansmarkedene/kontrollutvalget-fortiltak-mot-hvitvask.html?id=544546>. Foruten informasjon om utvalget og dets oppgaver, oppgis kontaktinformasjon til utvalgets sekretær.

Utvalget har i 2013 ikke mottatt klager på ØKOKRIMs behandling av mottatte opplysninger.

4. Budsjett

Utvalgets budsjett for 2013 utgjorde kr 70 000,-. Faktisk regnskapsførte utgifter i 2013 beløp seg til kr 5 654,80. Faktisk påløpte utgifter for 2013 er høyere enn regnskapsførte, da enkelte påløpte utgifter for 2013 først blir regnskapsført i 2014. Budsjettet for 2014 er på kr 70 000,-.

Oslo, juli 2014

Stig-Ole Haug
leder

Randi Birgitte Bull
medlem

Vegard Hildrum
medlem

Charlotte Tvedt
medlem